

מסורת הש"ס

פסולה דלא שלטת בה עינא למעלה מכ' אמה וליכא פסולמי ניסא:
כסוכה וכמבוי דמנן זהו זהדיא צעירוצין^ט ומסכת סוכה^י דפסילי:
מזוה להניחה בחצר או ברה"ר צטפה הסמוך לפתח שאם יחזיקנו
 להלן מן הפתח אינו יכר שצעה"ב הניחו^ט סס: **מימין** צנתיסמו לצימו
לימין: **מוזוה** קיי"ל דימין דכתיב^ט
 ביתך דרך ביאתך וכי עקר אינש
 כרעיה דימינא עקר צרישאי^ט: **להלכות**
 למנות: **צמה ששך** צידו ששך צמה
 ולא צרגלו: **נוי סוכה** פירות שתולין
 בה לגוי: **מריה דאזכרה** לשון
 תמיה הוא: **סלי** סוכה דתניה
 צברייתא זהדיא דמפרש ואולי:
דולא סניא צנר תוכה דמימרה
 דרב חסי הוא ואינו צרייתא: **ועטרה**
צקרמיס פארה ציריעות של צצעים
 צקריין אורייתא: **הסנה עליהן**
 צמק^ט צילה (דף ז') אוקימנא צאומר
 איני צודל מהן כל צין השמשות של
 קידוש יו"ט ראשון דלא חל עליהו
 קדושה כלל אצל תנאי אחר אינו מועיל:
אצוהו דכולנו שילמדו כולן ממנו:
דס כיסוי הדס דנפקא לן מקרא
 ושך וכסה ומפרש זה טעמא שלא
 יהיו מצות צוויות עליו: **מנר לגר**
 דתוכה דמפרש טעמא לקמיה:
מסירין להטיל ציית מטלית יסן
 לטלית חדש. וצמנחות^ט מפרש טעמא
 דמנן דאסר: **הלני כר"ש** דלמנ דבר
 שאין מתכוין מותר ואע"ג דקעציד
 תרין והו תולדה דחורש או צונה.
 ומשום דהילכתא כרב צאוריט^ט
 כצויה הש"ס צר מהני תלת נקטינהו
 גבי הדדי: **כל מילי דמר** רבה צר
 נחמני: **לעשות חרין גרסינן** טעמא
 דרב. מנר לנר משום ציוי מזוה
 שמדליק קיסם שאינו מן המנחה מנר
 של מזוה וממנו מדליק השאר:
אכחושי דמיחו כחאן דסקיל
 נהויל שואצ קלת מלחומית שמנו:
משרגא לשרגא מניח נר אצל
 נר ושתייהן של מזוה ולא צקיסם:
 מעשר

(א) מנינה (ב) צ' בשלמות
 (ג) וישלח פי' כי אחת ירמי'
 (ד) ובהלש' לית' וכן משמע
 מלכות כתיב' ד"ה בגלגל מילא'
 (ה) חילין פ"ה (ו) ויעריין
 (ז) ע"ה: מנחות ב' צ"ב א"ה
 (ח) לקמן מה' ג"ה: ל' סוכה י'
 (י) ומוספת' סוכה פ"ה:
 (יא) מנחת מא' (ח) שם לקמן
 (יב) פסחים ק"ה (ט) לקמן כ"ט
 (יג) וימתא: (יד) דף מה'
 (טו) ע"ש כתיב' ד"ה ידמא'
 (טז) וצבורת מנן: (יז) ונתי'
 (יח) מנחת עירובין (יט) ד"ה סוכה
 (כ) ומוס' סוכה ג' ד"ה
 דלורייתא (כ"א) ד"ה ל' ד' ד' ד'
 כ"ה: ש' ח' ו' ו' א"ה א"ה
 דלמתי צ"ה: ש' ע' ל' ו' ו'
 ורש"י גורס ולא ו' ו' ו' ו'
 צמתי משום דלמתי כו'
 דכתיב' ש' ע' ל' ו' ו' ו' ו'
 (ק) אולי צ"ל דתיי' (ר) מנחות
 מה'.

הגהות הב"ח

(ה) תוב' ד"ה אסור וכו' ולא
 איתר צבטק שבירי ושמני
 אלא וכו' ש' ד' ו' ו' ו' ו'
 דצין שמשות ש' ח' ו' ו' ו'
 אסור:

גליון הש"ס

גמרא אמר אביי כל מילי
 דבר. עיין לקמן דף מ' ע"ה
 תוספות ד"ה יוספק
 ועירובין דף כ' ע"ב
 תוספות ד"ה לא תחמא:

הגהות הגר"א

[א] נמי (פגס על) מה"מ:

לעזי רש"י

אורייתא. ברם מקשימים
 בעבודות צבטויות.

מוסף רש"י

שהניחה למעלה
 מעשרים אמה. לא חוו לה
 אינש ולא מפרסם ניסא ואנן
 לפסולמי ניסא צעקן (ב"ק
 ט"ב). מ"ה דכתיב ודבר
 רק. משום דצ' מנחה אמה
 נקט לה אלא גבי שמעתתא
 דרב תמנח (גימג' ג' ע"ג).
 אבל נהימס ועקריבם יש
 בו. לא היה רק אלא מניס
 (ט"ו). מריה דאברהם.
 רכש"ע (רשב"ם ב"ב פ"ד).
 סככה כהלכתא. סוכה
 (לקמן ח"ה). ועיטרה. יפה
 (צ"ח). בקרמיס. גנון
 צנדי צצעים צקריין
 אורייתא (לקמן ט"ו וביצה
 ט"ו וסוכה י'). ובסרינין
 המצויירין. לגניס של שפן
 (ביצה ט"ו). שזרתין צולת
 גנון משע' וקא' על משע'
 אורי צקריין גליקטיק'^ט
 (סוכה ט"ו). אצריקטיק'^ט
 פיסקטיק' צע"ה (לקמן ט"ו)
 יגרות שמניס והלחת.
 יתנין צכוסת על וסוכת לגוי
 (ט"ו וט"ו).

ריבנו הגאון

ראייקנא נר תוכה למעלה
 מעשרים אמה פסולה כמבוי
 וכסוכה. ומצוה להניחה
 מבחוץ בתוך י' טפחים.
 בטפח הסמוך לפתח בצד
 שמאל, כדי שתהא מוחה מימין ונר תוכה משמאל, דרך ביאתו לביתו. ואסור להרוצת מעות כנגד נר של תוכה שלא יהו מצות
 בויות עליו, כמו הדם דאמר רחמנא ושפך וכסה שלא יכנסו ברגל וכו', וכן סככה כהלכתא כו', אמר רב יוסף אבודון דכולהו
 דפי, כדי להצות מן הדם ולמדות שלא יהו מצות בויות עליו. ונתיב כתיב' כסבליי תוכה תמניא וימי דלא למספד, ששכנסכו
 גורם להילכל מטואל כל שפן שבמקדש ושגבדו כו'. אתמר רב אמר אין מתירין ציצית מבגד לבגד, כלומר מוז הליתין ומטילין
 לטלית אחת וכו'. אין מדליקין מנר של תוכה נר אחר, ואין הולכה כרבי שמעון בגידיה. רבב בר חבמי ליעולם היה עושה כרב
 בר מהני תלת דעבירי כשמואל דהוה שרי להתייר ציצית מבגד לבגד, והדליק מנר של תוכה נר אחר של תוכה, והילכתא כריש
 דאמר גורר אדם מיטה כסא וספסל, ובלבד שלא יתכוין לעשות חרין.

במה מדליקין פרק שני שבת

כ"ב.

נר תוכה שהניחה למעלה מב' אמה פסולה כסוכה ובמבוי. וא"ת
 הוה ליה למימר ימעטו כמו גבי מצוי דלמנר התם מצוי דרבינן
 תני תקנתא ואיכא למימר דנקט פסולה משום דצעי למימר כסוכה
 שהיא מן התורה אי נמי לא רצה להאריך יצנה וימעטנה ויחזור
 וידליק' דלמעשה ולהניחה כמו שהיא
 דולקת אי אשפר' כדמוכח לקמן (ט):

אסור להסתפק מהן עד מוצאי
 יו"ט האחרון. והא דלרי
 אחרון ציו"ט האחרון טפי ממוכה
 מפרש צפרק לולב וערבה (סוכה נו):
 משום דסוכה צספק שציעי ספק
 שמני יתו צינין ואי מתמרי ליה
 סעודה צין השמשות אכיל ליה התם
 והאיל וליקטי צין השמשות איתקצי
 כוליה יומא של ספק ח' וט' אצל
 אחרון אינו ניטל צספק' ו' ו' אלא משום
 דאיתקצי צין השמשות של ו' ואע"פ
 דצין השמשות של ח' נמי אסור משום
 שהוא ספק יום האיל ולא אסור אלא
 משום ספק יום וספק לילה לא איתקצי
 צין כולי יומא מידי דהוה אצניא
 שנולדה צוה דמומרת צוה אע"פ דצין
 השמשות אסור משום ספק יום וספק
 לילה: **סוכה תניא** משמע
 דטעמא דנוי סוכה משום ציוי מזוה
 וקשה לר"י צפרק כירה (לקמן דף מה.
 וס) משמע דטעמא משום מינו
 דאיתקצי למנוחה ומירין דלריכי
 לתרווייהו דמשום דאיתקצי למנוחה לא
 הוה אסרינין^ט כדולו של מועד דלא ציין
 מוקפה אלא (צנבל) צצבת וציו"ט'^ט
 ומשום ציוי מזוה לא הוה אסרינן
 להו היכא דנפלו אצל השתא דלמרי'^ט
 דאיתקצי וציוי מזוה אסרינן אפילו
 נפלו ואפי' כחור"מ אוקשה לר"י כיון
 דנוי סוכה אסורין משום ציוי א"כ
 מאי פריך צצניא צפ' המציא (דף ז':
 וס) מנוי סוכה אע"פ סוכה דקאמר
 וסוכת הגו לא מהני בה תנאה והתני'^ט
 סככה כהלכתא כו' ומאי קושיא
 דילמא עזי סוכה לא מהני ציה תנאה
 דמקרא נפקא כדדריש התם ממין
 לעזי סוכה שאסורין כל צצעה ת"ל חג
 הסוכות ו' ימים וגו' ודרשה גמורה
 היא כדמוכח צפ"ק דסוכה (דף ט. וס)
 דצ"ש פסלי משום קרא סוכה ישנה
 וצ"ה מכשירין דההוא מצייעי ליה לעזי
 סוכה שאסורין כל צצעה אצל נוי
 סוכה דלא אסריי אלא משום ציוי
 מהני צוה תנאה ועוד צפרק כירה
 (לקמן דף מה). משמע זהדיא (י) דעזי
 סוכה לא אסור אלא משום דאיתקצי

למנוחה (ב) והשיב ר"י דצין נוי סוכה וצין על עזי סוכה היתרים על הכשר סוכה לא אסריי אלא משום ציוי או משום האיל והוא למנוחה
 ולא אסריי מקרא אלא דווקא כדי הכשר סוכה והמקשה דפריך צצניא (דף ז':) מנוי סוכה אע"פ סוכה לא יעד שם חזקיהו וצין יומר מדי
 הכשר סוכה לכדי הכשר סוכה ומשני צאומר איני צודל מהס כל צה"ש דלא חיילא קדושה על נוי סוכה וכן על עזי סוכה על הכשר
 סוכה מהני צה תנאה אצל עזי סוכה כדי הכשר חזקיהו קדושה עלייהו על כרחו דצ' תורה כל צצעה ולא מהני תנאה והא דקאמר
 התם ואם התנה עליהן הכל לפי תנאו ופריך למימרא דמהני צה תנאה כו' ומשני סיפא אמנן לכוכה דעלמא וצמר הכי פריך וסוכת
 הגו לא מהני צה תנאה והמניא סככה כו' לא צעי לטמיי הכל לפי תנאו על יתרות מדי הכשר סוכה דהכל לפי תנאו משמע בכל הוסיב:
אבודון דרביהו דע. הא דלא קאמר אצוהו דכולהו עזי סוכה דנפקי מקרא' כדלמנ צריש המציא צצניא (דף ז':) וס) אומר ר"י
 דמשום דמנין סוכה לא הוה ליפנין^ט דשאיני סוכה דצמסתפק מנר^ט איכא ציטול מזוה אצל^ט צניא אצוהו וצוהו לומר נר
 תוכה ליכא ציטול מזוה: **רב אמר** אין מתירין מבגד לבגד. לא מציעי אי חוצת תלת הוה דאסור אלא אפילו חוצת גברת הוה נמי
 אסור כדלמסתקן צמנוה דנענא צמנוה צצנא מליעא צכוף פרק השאל (דף ז' קב). על גב דחוצת הדך היא שמואל אמר מתירין
 אע"ג דשמואל גופי' סכר (י) חוצת תלית היא אפי' מתירין כיון שעושה ללוך צנדי אחר^ט וגבי מזוה שנענא שמואל לא היה צדעמו להניח צצית
 אחר א"י מזוה שאני שעשויה להציל מן המזיקין ואע"ג דלכ"ע אין מתירין שלא להניח צצנדי אחר אין קשה מה שנהגו להתייר לציית מטליות
 של תמיס דווקא צצנית של חי שהוא צר חיוצא אין מתירין: **ב"ר** מילי דמר עביד ברב. קושיא דפי' דכחוצות (ד' ט) שם כתובה:

שטה לרין. שאין לבנות מצות סוכה ולהסיר הניו תולה לתוכה, דליכא מצוה אחרתא בניו סוכה אלא שאין לבנות הסוכה.
 מוס' ה"ש. משום שלא יהו מצוות בויות עליו הוא מקצה אותו למצותו. שאמללי הי' מותר לו לבנות המצות הי' מותר
 לו להשתמש בהן אף בשבת מצות, נמצא שלא הוקצה אלא משום כבוד המצות הוקצה בשעת צויתו, וכיון שהוקצה
 לו באו ללסקן מן המצוה ולהסתפק מהן, אסור משום מוקצה. רמב"ן לקמן פ"ה. ד"ה וממא (פ"ד ח"ה מוקצה).
 הסוכות, מה גז' ח"ה אף עצי סוכה לה'. רמב"ם דאסריי כל שבועה. מוס' ה"ש. א. דה"א. מוס' ה"ש. יב. וסותר את
 הסוכה. רמב"ם. יג. בספוק. מוס' ה"ש. יד. אימא דשריי, אלא דרמס ליפנין לכולהו. רמב"ם. יט. אבל שלא להניח על בגד
 אחר אין לו להסיר אפי' לשמואל. מנכ"ס.

עין משפט
נר מצוה

כב א מיי פ"ד מהל
 תוכה ה' וזמן עיין
 ה טושי"ע א"ח סי' תענא
 ס"י:
 כב ג ב"ר ג' טושי"ע שם
 ס"י:
 כב ד מיי שם ה' ו סמנ
 ס"י טושי"ע א"ח סי'
 תענא ס"י:
 כב ה מיי פ"ו מהל סוכה
 ה' טו סמנ עשין מנ
 טושי"ע א"ח סימן תענא
 ס"י:
 כב ו טושי"ע א"ח סימן
 תענא ס"י:
 כב ז מיי פ"ד מלכות
 תוכה ה' ט סמנ
 עשין ה טושי"ע א"ח סי'
 תענא ס"י:
 כב ח מיי פ"ה מהל ציית
 ה' ג' א' עשין טו
 טושי"ע א"ח סי' טו ס"ה:
 כב ט מיי פ"ה מהל שבת
 ה' טו ס"ה מהל א"ח ס"ה
 טושי"ע א"ח סי' שלו ס"ה
 ס"י:

תורה אור השלם

1 ויקראו וישלכו אתו
 דברה ודבור רק אין בו
 קים. בראשית לו כד
 2. ואיש ויש מבני ישראל
 ומן הגר הבר בחוקם אשר
 יצאו ציד יתקו או עוף אשר
 יאכל וישפר את דמו וקפחו
 בעפרו. ויקרא יז יג

תוס' ישנים

(א) מ' נמי טעמא דהוקפה
 לנעומו נ"מ דלפרי אפי'
 ציית' האחרון משום
 דלמתי צצניא צצניא לנעומו
 דציוי לנא א"י הכל אחר
 איתקצי למנוחה משום ציוי
 מנוחה ט'
 (ב) פי' ר"מ נלאה דוק
 דלא צייל למנוחה אפי'
 צודל כי אלא זהדיא התם
 כהכשר סוכה ומנוי נלאה
 דלצטריין לטמיי צאומר איני
 צודל דמלאי אחר לא מהני
 צוה משום ציוי מזוה אצל
 סככה אומר איני צודל לא
 חייל ליעויל קדושה כלל וליכא
 ציוי:

מוסף תוספות

א. [הא] (ד) נר תוכה
 הוה דרבינן. מוס' עירובין
 ג. מ"ה סוכה. ב. לא.
 קיים המצוה. מוס' ה"ש.
 ג. למאן דאמר הדליק
 ערשה ביה"ש. מוס' סוכה
 ד"ה ויחזיק. א"פ
 למי' הנתנה ערשה מצוה
 צריך לכבותה והדליקה
 שלא יאמר הוראה לצרכו
 הוא דאדלקה. כדאמר'^ט
 (התם) גבי הדליק.
 מבפנות והניחה מבחוץ.
 מוס' עירובין ג. ד"ה
 סוכה. ד. אבל ישיבת
 סוכה ביה"ש אע"פ
 שהוה תחמת ספק יום
 שבער מ"מ צריך לעשות
 ממש ולישב. הלכך
 כיון דאתקצי לביה"ש
 אתקצי לכילוי יומא. מוס'
 ה"ש. ה. נוי סוכה.
 מוס' ה"ש. ו. הלכך
 אצטריך טעמא דבויי
 מצוה וכו'. ואי לאו
 טעמא דאתקצי. מוס'
 ה"ש. ז. [ו]נין סוכה כו'
 שבעה אצוהו משום בויי
 מצוה. רמב"ם. ח. שעבר
 כבוד זמן הסוכה. רמב"ם.
 ט. משום דלא חזיל בה
 מוקצה אלא מטעמא
 דבויי מצוה. דלא חזיל
 מוקצה אלא בטעמא.